

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Elsőáldozás

Május utolsó vasárnapján, hosszú előkészületet követően 22 fiatal fiú és leánygyermek a tradicionális katolikus keresztényi hagyományainkhoz híven elsőáldozott. Az áldozás

előtti napon a szülők összefogásával elkészült a rossz idő esetén menedéket adó sátor, mely most napsütéstől védte meg a gyermekeket.

Borsodi László nemzetközileg elismert trombitás művész úr fellépésével emelte az ünnepi hangulatot. Tibor atyánk, az első

áldozással kapcsolatban beszélt Keresztényi katolikus hitünk eme igen fontos lépéséről, Tibor atyánk csodálatos beszédét hallgatva, beleéltem magam a múltba, egészen kisiskolás koromig, amikor osztálytársaimmal együtt készültünk a nagy eseményre. Akkor huszonöten vettük először magunkhoz ostya által Krisztus testét. Akkoriban a kápolnánkban történt az első áldozásunk az áldott emlékezetű Szapori János atya által. Ő készített fel nem csak lelkiileg, de viselkedési szempontokból is. Az első áldozást követően, a plébánia nagy helyiségében közös reggelin vettünk részt. Az előkészítő oktatásból már csak foszlányokra emlékezem, ezért saját gondolataimat próbálom papírra vetni az első áldozásról.

Áldozni a katolikus (római görög) és az ortodox egyházakban szoktak. A Biblia szerint Jézus az utolsó vacsorán úgy adta a kenyeret és a bort az apostoloknak, hogy ezek a dolgok az ő teste és vére, amit feláldoztunk.

Ezután feszítették keresztre, ami a valódi áldozat volt.

Az utolsó vacsorára való emlékezés a különböző keresztény egyházaknál lehet az úrvacsora – ez a protestáns egyházaknál – vagy az áldozás. Azok az

egyházak, ahol áldoznak és vallják, hogy a kenyér és a bor (illetve az ostya és a bor) lényegileg (de nem anyagilag – tudom, hogy ezt nehéz megérteni) – átváltozik Krisztus testévé és vérévé, így ez által mintegy megismétlődik a régi áldozat. Ezért hívják áldozásnak.

A protestáns egyházak viszont az átváltozást nem vallják, (kivéve az evangélikusokat, de ők sem teljes mértékben) Így éppen ezért az ő ilyen jellegű szertartásuk nem áldozás, hanem Úrvacsora.

Amikor a gyerekek (vagy felnőttek, ha felnőttként csatlakozott az egyházhoz valaki) először veszik magukhoz az átváltozott ostyát, az első áldozás. Remélem sikerült érthetően fogalmaznom.

Befejezés előtt a kálvária

Még némi igazítás,
finomítás és átadásra
kész a kálváriánk.

IV.
Máriával
So svojou matkou

IX.
Harmadik elesés
Padá tretí raz

XIV.
Sziklasírban
Pochovanie

**Stációk kétnyelvű
táblái**

V.
Simon
Šimon z Cyrény

X.
Megfosztva ruháitól
Vyzlečený zo šiat

Kálváriánk
felszentelése Erdős
Péter érsek úr által
templomunk
védőszentje és egyben
községünk névadója
dicső Szent László
királyunk neve napja
előtti napon, június 26-
án 11 órakor lesz
megtartva. A rendkívüli
eseményre, ezen soraim
erejével, keresztényi
szeretettel meghívok
minden érdeklődőt.

Tibor atya

I.
Pilátus előtt
Pred Pilátom

VI.
Veronika
Veronika

XI.
Kereszten
Pribitý na kríž

II.
Kereszttel
S krížom

VII.
Második elesés
Padá po druhý krát

XII.
Halál
Zomiera

III.
Jézus elesik
Padá pod krížom

VIII.
Siránkozó asszonyok
Plačúce ženy

XIII.
Mária ölében
V lone Márie

Pilisszentlászlói Önkormányzat részére

Tisztelt Önkormányzat (Veszélyhelyzet idején Polgármester úr)!

Köszönöm, hogy lakossági kezdeményezésre több mint egy hónap után teljesítette a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi

arra, hogy az azt alátámasztó beton szegély letört. A Tölgyfa utcában a Béke utca felőli végén továbbra is megsüllyedt az útszegély, s az ott parkoló jármű miatt az abba behajtó jármű veszélyeztetett. A nem kellő gyakorlattal

CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 2. pontjában és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 33. § (1) bekezdés bb) alpontjaiban meghatározott KÖTELEZŐ közútkezelői feladatát, s a balesetveszély így elhárult. Azonban az örömben ürem is vegyül, mivel a Petőfi téren a Kossuth utca torkolatában lévő vízáteresz javítása nem történt meg. Továbbra is közvetlen balesetveszélyt jelent a rács mozgása, tekintettel

rendelkező vezető becsúszhat a szegély nélküli árokba.

Lehet, hogy olyannak tűnök, mint aki a kákán is csomót keres, de az, hogy végre valami rendesen meg legyen oldva gondolom, hogy nem nagy elvárás.

Tisztelettel: Schweckhardt Gotthilf Gyula Dr.

Trianon

1920. június 4-én, délelőtt tíz óra: Budapesten és országszerte megkondultak a harangok, a gyártelepek megszólaltatták szirénáikat és a borongós, őszi levegőben tovaömpölgő szomorú hanghullámok a nemzeti összeomlás fájdalmas gyászt jelentették: ma (...) írták alá Trianonban a magyar meghatalmazottak a békeokmányt. Ma tehát elszakították tőlünk a ragyogó

magyar városokat: a kincses Kolozsvárt, a Rákócziak Kassáját, a koronázó Pozsonyt, az iparkodó Temesvárt, a vértanúk városát, Aradot és a többi mind, felnevelt kedves gyermekeinket, a drága, szép magyar centrumokat. Ma hazátlanná tettek véreink közül sok millió hű és becsületes embert, és béklyókat raktak dolgos két kezükre. És a világ urai ma azt hiszik, hogy befejezték művüket, hogy kifosztva, kirabolva, elvérezve és

megcsönkítva már csak egy papírlapot kell ránk borítaniuk szemfedőnek. (...) A város és az ország némán, méltóságteljesen, de komor daccal tüntetett az erőszakos béke ellen.

Egész Budapest a gyászünnepek hatása alatt állott. A közlekedés tíz percre leállt, bezárták az üzleteket és az iskolákat. Az ország a legmélyebb nemzeti gyászba borult. Temetés volt ez, valóban: egy hatalmas, gyönyörű ország, és egy éppen magára eszmélő, büszke nemzet temetése. Benárd Ágost népjóléti és munkaügyi miniszter, valamint Drasche-Lázár Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter ezen a napon, 16 óra 30 perckor, a versailles-i Nagy-Trianon palotában aláírta a magyarságra kényszerített békeszerződést.

Légy átkozott Trianon!

FR

Tanév végi gondolatok

A tanulás olyan, mint az evés. Kis mértékben életmentő. Nagymértékben életveszélyes a mennyiség legtöbbször már a minőség rovására megy. A négy alapművelet, és az írás, olvasás nélkülözhetetlen. Egyre tovább tanulva viszont már egyre több hülyeséggel „etnek” bennünket.

Íme a jogász végzettségű Madách Imre gondolatai „Az ember tragédiájából.” A tudomány sántán követi csak a meglévő ifjú tapasztalást.” „a tett halála az okoskodás”. Keserves lesz még egykor e tudásod, s tudatlanságért fogsz epekedni vissza”.

A világ legelső könyvének az Ószövetségi Bibliának a legelső gondolata az volt, hogy az eredendő bűn nem a szexualitás volt nem is Káin testvérgyilkossága, hanem a tudás megszerzése. Hétköznapi szóval a tanulás. „Ment – é a könyvek

által a világ elébb? – tette fel a kérdést Vörösmarty a „Gondolatok a könyvtárban” – című versében. „Ezek feledtetik saját lábunkon a járást velünk, és megkímélnék a gondolkodástól. Ezek viszik a múlt századok hibáit előítéletül az új világba”. Írja Madách Imre. Valamint szintén ő: „Elárulom tudásomat miattad... Eltitkolom, mit lelkem felfogott, és hirdetem, mit jól tudom hamis. ... Nem oktatom, csak idomítom őket... Hosszúnak nézed – é az életet, hogy sírodig teóriát tanulsz?... Egy mást szedtük rá azzal, hogy tudunk: Most a valónál mind elámunk... Ki a szabadba, a várost utálom, korlátolt rendét, e kalmár világot... Együtt mondunk búcsút az iskolának. Téged vezessen rózsás ifjúságod...!

Losonci Miklós

Ismét van Körzeti Megbízott

Örömmel tájékoztatjuk településünk lakosait, hogy 2021. április 01-től szolgálatát megkezdte az új Körzeti Megbízott Soláry Csabáné r. törzsőrmester. A Körzeti Megbízott 2014 óta a Szentendrei Rendőrkapitányság állományában teljesít szolgálatot, ahol több beosztást töltött be, amelyeket nagyon jól tud hasznosítani tevékenysége során. Törzsőrmester asszony ezekben a hetekben pontosítja, aktualizálja településünkkel kapcsolatos ismereteit. Szakmai tapasztalatai, és ismeretei alapján nemcsak településünk a KMB-se, hanem hosszú ideig biztos kezekben tudhatjuk a közrendet és közbiztonságot. Pilisszentlászlói honlapon már megtalálhatók az elérési.

Ezeket megismételjük:

Szolgálati mobiltelefon száma: 0670/400-7080, e-mail címe: solarycs@pest.police.hu

A Pilisszentlászlói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesülete örül, hogy a törzsőrmester asszony jelenléte stabilitást hoz, melyhez egyesületünk minden segítséget megad, mint ahogy a korábbi Körzeti Megbízottnak.

Pilisszentlászló, 2021-05-15

Pilisszentlászlói Polgárőr-és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Szegénység van?!

Hatalmas bűn fogja a világunkat maga alá temetni, mert gyermekeinket, fiataljainkat nem tanítjuk meg megélni, gazdálkodni. Mindenkit parancsszóra beternelnek az iskolába, ahol elvont igazságokkal reggeltől estig lefoglalják őket!

Bűnös nagyravágyással mindenből értelmiségit akarnak nevelni, és közben a reális élettől elszakadnak a felnövekvő nemzedékek! Lehet, hogy nem lehet jó árban értékesíteni a húst, a tojást, a tejet, de hány szegény családnál jártam, hol mindenki dohányzik, issza a kávé és várják a segílyt!

Mennyivel másképp néznének a falvaink, ha legalább a munkanélküli réteget megtanítanák „Keserves szépen, játszva gazdálkodni, megtermelni a saját mindennapi betevő ételét!

Friss, finom, egészséges táplálék mellett mennyivel kevesebb orvosság fogyna, s mennyivel több jókedv, kacagás lenne a tisztességes, jól végzett munka után, az emberhez méltó sikerélmények láttán?

Böjte Csaba

Írásos évértékelő közgyűlés

A koronavírusra való tekintettel az Egyesület a járványhelyzetre vonatkozó jogszabályok szerint jelenléti közgyűlést nem tarthatott. Ezért a napirendi pontok előterjesztése is elektronikus úton került ki a tagokhoz. A szavazó lapokat papír alapon kapták meg a tagok, s a szavazásra nyitva álló idő alatt kellett szavazniuk.

A 2020. évi értékelésénél kiemelésre került, hogy egyesületünk a Duna-Ipoly Nemzeti park munkatársaival közösen a környék erdő részeit, és a parkolókat ellenőriztük. Az egyesület tagjai összesen 1904-órát fordítottak a polgárőri feladatok ellására, melyből, 69-órát közösen a rendőrséggel láttak el szolgálatot.

Az egyesület a pénzügyi gazdálkodását részletesen ismertette a tagsággal, s ezt a beszámolót a tagságunk egyhangúan fogadta el. A 2021-es év egyesületi költségvetését szintén egyhangú döntés fogadta el.

A szavazatot leadó tagok egyhangúan, egyetértésben fogadták el az elnökség részletes beszámolóját.

Elnökség választása is történt. Továbbra is Mihics József látja el az elnöki feladatokat, míg elnök helyettes továbbra is Franyó Rudolf. A titkár személyében történt változás, s az új titkár Dr. Schweickhardt Gotthilf lett.

Pilisszentlászló, 2020-05-11.
Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Tisztelt Pilisszentlászóiak!

Nagyon megörültem pénteken délután, amikor is a Hrabina utca állapotát megláttam. Végre egy jó állapotú és teljes utat kaptak az utca lakói. Az összes ott lakónak gratulálok. Csak azt sajnálom, hogy a Béke utcában a burkolat (a futballpálya melletti keresztnél) kicsit hiányos, így az ott élők mindennap gödrökön keresztül kell, hogy közlekedjenek. Bevallom, hogy minden

Szentlászói nevében irigykedem a Hrabina utca lakóira.

Mellékelek fényképeket, mely a mai napi állapotot és a különbséget tartalmazza. Utóirat: A Hrabina utcában nem lakik senki, van egy iskola, meg vagy három hobbi telek.)

Gotthilf Schweickhardt

Nagy emberek bölcs mondásai 12 idézet Tibor atya gyűjteményéből

- Egy dolog érdekel igazán: volt-e Istennek lehetősége egyáltalán, amikor a világot teremtette.
- Politikusnak készültem, azonban hamar kiderült, hogy nem való vagyok erre a pályára, mert a nyilvánosság előtt nem tudok bukfencet vetni.
- Kedves a tövis is, ha mellette a rózsza.
- Jó ember vagyok, nem haragszom arra, akit megbántottam.
- Tehetséges az, aki többet tud, mint amennyit tanult.
- A legnagyobb boldogság is unalmas teher, ha azt mással nem közölhetjük.
- Akarod, hogy dicsérjelek?
Akkor ne dicsérd tenmagadat.
- Jó, azért vagyok a világon, hogy másokon segítssek.
- De fogalmam sincs, mások miért vannak a világon.
- Az olyan ember, aki könyvet olvas, soha nincs egyedül.
- Az eszmények nem azért vannak, hogy elérjük őket, hanem, hogy mutassuk az utat.
Jó, ha van mintaképünk, amelyet tőlünk telhetően követünk.
- Az eretnokség csak egy másik szó a gondolat szabadságára.
- Ne adj tanácsot. A bölcsnek nincs szüksége rá, a bolond pedig úgysem fogadja.

A természet kalendáriuma

Júniusi hónapunk Júnót, a házaselet ősrégi istennőjét, híres szépségként tiszteli. A mitológia szerint Júnó és Jupiter 300 évig voltak jegyesek, míg végül összeházasodtak.

Régi kalendáriumokban találkozhatunk a június régies neveivel is. Így hajdan nevezték Szent István havának vagy nyárelőnek. Az egykori kalendáriumok június hónapról is jegyezték fel érdekes időjárásokat. Így 1414-ben egész Svájcot hótakaró borította be. 1539-ben Magyarországon és Moldvában is borzalmas aszály pusztított, ráadásul nagymértékű sáskajárás nehezítette az akkoriak életét. Így 824-ben Franciaország középső részén hatalmas jégeső pusztított. Az egyik jégdarab 15 láb hosszú és két láb magas volt.

1774-ben Brassó környékén libatozás nagyságú jég hullott. Június jeles napjai közül az első Medárd napja. Évszázados megfigyelés szerint, ha ezen a napon esik, akkor negyven napon át bőséges csapadékadásban lesz részünk.

Ennek magyarázata az, hogy Európa belső területei erre az időre melegszenek fel kellőképpen, s a felszálló meleg levegő helyébe törnek be a párás tengeri légtömegek, hatalmas zivatarokkal, dörgéssel, villámlással kísérve.

Június 21-én leghosszabb a nappal, ez a nyárforduló jeles napja. Június 24-ről Xantus János így ír: „Ősi mítoszokból sarkadt s a termésvarázslás, évnegyed kezdés gazdasági rugóin kívül ott lappanganak benne a csillagos ég titkai csakúgy, mint a varázsfüvek babonái, hiedelmei. És talán egyetlen olyan ünnepe sincs az esztendőnek, melyben a természet úgy összefonódna a mindennapi élettel, mint éppen Iván éjszakája.” Erről a napról tartja a népi regula, hogy ezen a napon szakad meg a gabona gyökere, és ezután már nem nő, hanem csupán érik.

Júniusban kezdetét veszi a gombaszezon, a pereszkék, szegfűgombák, csiperkék, vargányák mellett megjelennek a fogyasztásra nem alkalmas, sőt mérgező gombafajok is. Különösen vigyázni kell susulykákra és a galócákra. A hársak mellett ebben az időszakban bontja szirmait a bálványfa és a feltűnő sárga virágzatú csörgőfa is. Ugyanakkor a nyárák, fűzek, szilfák többsége már termését is

szétszórta. De erre a hónapra esik a nyír, a fehér eper, valamint a vadcsereesznye – és meggyfák termésérlelése is.

Erdei sétáink feltűnő növénye az érdekes virágú turbánliliom, valamint a fekete zászpa. A nyár eleji természet valósággal tobzódik a színekben. Ennek a tarkaságnak egyik legharsányabb színfoltja a tűzpiros virágú pipacs.

A pipacs mellett láthatjuk a mezei katángot élénk kék virágaival, de csak a nyári napforduló után. Virágai a napfény erősségétől függően kora délelőtt bontogatják szirmaikat és kora délután csukódnak be. Karógyökere gyógyító hatású. A mezei katángból már közel száz éve kinemesítették a cikóriát, melyet megpörköelve pókavéként fogyasztanak. Másik természetett változata a sláதாகátáng, melynek levelét salátaként eszik.

A tavak, és a lassú folyók víztükrét ékesíti a fehér tündérrózsa hatalmas úszó leveleinek és varázslatos szépségű virágának tömege. Érdekesség, hogy gyöktörzséből már az ókorban gyógyhatású drogot nyertek.

Ez időtájt megjelentek az óriási szitakötők. Nagyobb folyóinkon tanúi lehetünk az egyik leglátványosabb rovarrajzásnak, a kérészek nászának. A legismertebb a legnagyobb méretű tiszavirág. Bő táplálékot nyújtanak a halaknak és a madaraknak. Sajnos a tiszavirágzásban egyre ritkábban gyönyörködhetünk az erőteljes vízszennyezés miatt. Az olykor nyár elején is szaporodó halakhoz sorolhatók a dévérkeszeg, a domolykó, a fürge cselle, a jász és a ponty is.

Részlet, Dobay Pál erdő-főfelügyelő által rendelkezésemre bocsátott Erdészeti Lapok 1995. júniusi számából.

Csak szülői engedéllyel...

...kaphatnak a kiskorúak védőoltást. A szülők tudtával és írásos hozzájárulásával 18 éves korig. Viszont 14 éves kortól a szülők akarata, engedélye és tudta nélkül is vehetnek fogamzásgátló tablettát, ha akarnak. A következmény a járvány eltűnik. Akárcsak a civilizált, gazdag, fehér keresztény társadalmak. Amik akár konzervatívnak is

vallhatják magukat, de a gyerekek „felszabadítása” nem az, hanem öngyilkos módon liberális. A szentté avatott II. János Pál pápa haláláig tiltotta még a felnőttek fogamzásgátlását is. A gyerekeké szóba sem került.

Losonci Miklós

Olvasói Levél

KEDVES RUDOLF!

Levett kalappal állok eléd. Nemcsak szerkeszted a Lapot, hanem laptulajdonos is vagy, és ráadásul minden költséget fizetsz. Igencsak ki kell nyitnod a pénztárcát ekkora vállalkozáshoz. Remélem, értékeli ezt a falu népe és a többi olvasója, akik között dr. Erdő Péter prímás-érsek és Kövér László is megtalálható. Nemigen maradhat már idő az ipargyakorlásra, pedig az hozza a pénzt. (Anyai dédapám is "baumeister" = építőmester volt az 1867. évi kiegyezést követően, főleg Budapest

nagy építkezései alkalmával)- Egy javaslat, de nem kell megfogadnod. Egy-egy verssel nem lehetne színesíteni a lapot? Évszakonként gondolok esetleg közölni egyet, vagy nagyobb ünnepek alkalmával. Az erdős környezet okán Kertész Jóska jó barátunk tudna néhány erdő témájút javasolni. Ugye jó viszonyban vagy vele?

A jó szerkesztői munka mellé még jó jövedelmet is kívánva, szíves üdvözzel:

Dobay Pál erdőfőfelügyelő

Odébb kellett rakni az utat

A falu el van csúszva, beszélük többen! Igen nagy munkába került a Petőfi utcai temetőnkől a sportpályáig való „odébrakása”. a néhány évvel ezelőtt épített árok, valamint a telkekre kialakított feljárók nem csak okafogyottá váltak, de még a munkálatokat is hátráltatták.

Ezekről, a plusz munkáktól függetlenül, jó szervezésnek köszönhetően a „felvégen” lakóknak nagy nehézségeket nem okozott, a naponkénti közlekedés. Az ott dolgozó gépkézelők, minden alkalommal, készséggel félre álltak, és szabad utat biztosítottak a lehetőségekhez képest.

Igy kezdődött

Az árok pótlása
betoncsövekkel.

Ilyen lett
Kiváló munkavégzés történt

Kettős mérce

A zenében a hibázást úgy hívjuk, hogy improvizáció. A festészetben úgy, hogy absztrakt. Az építészetben pedig úgy, hogy modern. Üvegfalú irodaházak az energiapocsékolás nyílt színű megtestesülései. Egész nyáron hűteni kell őket. Télen pedig fűteni eszementen. Hihetetlen, de ezekre is kiadnak építési engedélyt. A félméteres

falvastagságú téglaházakat viszont büntetéssel fenyegetik, ha egyébként észszerűen még tíz cent hungarocellel nem szigeteljük körbe. Különben eladási tilalommal sújtanak minket. Először az irodaházakat kellene lebontani.

Losonci Miklós

Megújuló energiaforrásokkal

Szélergiával, napenergiával, víziergiával megtudjuk termelni energiaszükségletünk 5-10 %-át. A többit a veszélyes a veszélyes energiával és a környezetszennyező hőerőművekkel kell, előállítsuk. Az önvezető autó az emberiség életcélja. Jellemző az emberi hülyeségre, hogy át akarja adni az irányítást a gépeknek. Az elektromobilitás tisztasága nettó hazugság. Ha

megvalósul Paks és százhalombatta járása-megyéje lakhatatlanná, válik. Az 50%-os hatásfok veszteség miatt az elektromobilitás 50% - al drágább a benzin vagy diesel üzemű autóknál. Az elektromobilitás koncentrált dupla környezetszennyezés. Pénzpocsékolás.

Losonci Miklós

Isten nem ver bottal!

Isten nem ver bottal, lenne a legjobb elnevezés az alábbi, még a Nagy Háború, (az első világháború) előtt a valóságban megtörtént eseményre, itt Pilisszentlászlón.

Az akkori időkben, még a trianoni országcsenkítés előtt is még nagyon agrár ország voltunk. A történelmi Nagy Magyarország 20 milliós lakosságának jelentős részének a földművelés biztosította szerény megélhetését. Tehát igen nagy értéke volt a földnek, ami természetesen a nagy családoknál, az idők folyamán erősebben osztódott, mint az „egyke” illetve a kevesebb gyermekes családoknál. Ezzel kezdetét vette a zsellérség, a kevesebb földdel, vagy már földnélküli paraszt réteg kialakulása. Így volt ez községünkben is. A fentiekből fakadóan, az elszegényedettek, kénytelenek voltak cselédként dolgozniuk, némi terményért a gazdagabbaknak, akik közül ezt sokan ki is használták. Annnyira, hogy az elszegényedett zsellérek rosszabb körülmények között éltek, mint a jobbágyp

felszabadítás előtt élő elődeik. Nos, az előbbi eszmefuttatást befejezván, nekilátok a valóságban megtörtént eseménynek.

Az egyik vasárnap, borjúk vásárlási szándékkal érkezett községünkben a közeli Pomázról egy idősebb gazda. A szintén szlovák ajkú gazda a falu központjába, a főtérre érkezvén, érdeklődni kezdett eladó borjúk felől. Ennek érdekében, betért, az egyik főtérhez közeli házba, ahol illedelmes köszönés, beszélgetés után előadta borjúk vásárlási szándékát.

- Nem tudnak – e, egy jól tejelő tehenet két borjúval?

A ház valamint a földek várományos nagyképű gúnyolódós, ifjú gazdája, akinek még éltek a szülei, azt válaszolta, hogy nekik vannak de nem eladók.

A pomázi gazda, megkérdezte, tudna-e ajánlani valahol itt a faluban kérésének megfelelő jól tejelő kétborjús tehenet borjúival.

Az ifjú gazduram, erre mosolyogva mondta.

- Ajánlani azt tudok.

- Nos, hol merre találom? – kérdezte a jámbor szlovák ajkú pomázi gazda.

- Menjen csak föl ott, ni az „ulicskán” (jelenleg Dózsa György utca, de helyiek, sőt a régebben betelepültek is ulicska, magyarra fordítva utcácskának hívják)

ott az utca végén, lévő házban talál egy jól tejelőt, ahol van két borjú.

- Az egyszerű illedelmes, pomázi gazda el is ment az adott házhoz.

Illedelmesen érkezett, de mikor meglátta a falu

feletti szegényes agyagfalas szalmatető s házikót, rögtön kapcsolt az agya.

Miután tisztelettudóan kijött a szegényes ház asszonya, csak azért is elmondta, hogy ki küldte és milyen ügyben.

- Ó, jó ember, én vagyok az a friss és jó tejelő, mondta sírva.

A valóban nemes lelkű pomázi gazda szintén sírva fakadt. A tarisznyájába lévő elemózsiáját az asszony ölébe rakta, majd elkészönt, és Szentendre felé távozva elhagyta a falut.

Nagyanyám, mert róla van szó, nagyon vallásos volt, tehát nem volt bosszúálló. Könnyeit letörölve, lement a kápolnába és Szűz Máriához imádkozva kérte, hogy az ifjú gazdának olyan ikrei szülessenek, hogy mindenki megcsodálja.

- Fohásza beteljesedett; az ifjú gögös gazdának szintén ikrei születtek. Az egyik, még csecsemőkorban meghalt, a másik nem volt épelméjű.

A fenti esemény valóban megtörtént! Apai nagymamám, (Franyó Józsefné, szül. Hornyák Rozália) megözvegyülve, hetvenhat évesen, Géza, József, fiaival és leányával, Anasztáziával 1947-ben a lakosságcsere alkalmával a szlovákiai Szógyénbe települt.

Isten nem ver bottal!!!

F R az unoka

A pozsonyi bűvár

Ján Domasta (1909-1989) és Vladimír Plicka (1890-1989)

Történet a XI. század közepéről

A Duna zavaros vizén, mely hullámaival körbeölelte a Kis-Kárpátok legdélebbi kiszögellésén kevélyen és büszkén magasodó Pozsonyi várat, haragosan himbálózta az ellenséges hadigályák. III. Henrik német császár csapataival immár harmadízben zárta körül a várat. Olyannyira, hogy egy egér sem tudott volna onnan kiosonni.

-Kiéheztetem őket, - mondta magában, - aztán jönnek kegyelmet és egy darab kenyeret koldulni.

Bizony, úgy is volt, a várbelieknek nem lesz a legjobb soruk, hiszen az éhség a járvánnyal kez

fog és a helyőrség hamarabb elpusztul, semmint várhatnának Budáról segítséget. Mindenki a halálra, vagy a fogságra készülődött, mikor egyszer csak a várkapitány elé egy legény lép és azt mondja neki:

-Ha egyetért vele, nos, az Úr segítségével megkísérlem elűzni az ellenséget ezekről a végekről.

-Te magad? – hitetlenkedett a parancsnok.

-Én magam.

-Aztán miként teszed meg?

-El nem árulom önnek.

A Duna zavaros vizén, mely hullámaival körbeölelte a Kis-Kárpátok legdélebbi kiszögellésén kevélyen és büszkén magasodó Pozsonyi várat, haragosan himbálóztak az ellenséges hadigályák. III. Henrik német császár csapataival immár harmadízben zárta körül a várat. Olyannyira, hogy egy egér sem tudott volna onnan kiosonni.

-Kíéheztetem őket, - mondta magában, - aztán jönnek kegyelmet és egy darab kenyeret koldulni.

Bizony, úgy is volt, a várbelieknek nem lesz a legjobb soruk, hiszen az éhség a járvánnyal kezett fog és a helyőrség hamarabb elpusztul, semmint várhatnának Budáról segítséget. Mindenki a halálra, vagy a fogságra készülődött, mikor egyszer csak a várkapitány elé egy legény lép és azt mondja neki:

-Ha egyetért vele, nos, az Úr segítségével megkísérlem elűzni az ellenséget ezekről a végekről.

-Te magad? – hitetlenkedett a parancsnok.

-Én magam.

-Aztán miként teszed meg?

-El nem árulom önnek.

A kapitány tartott tőle, hogy a legény nem valami árulás terveit szövögeti-e, aztán az ellenséghez szalad és mindent elmond majd az itteni helyzetről. A bátor fiatalember azonban olvasott a másik gondolataiban és megszólalt:

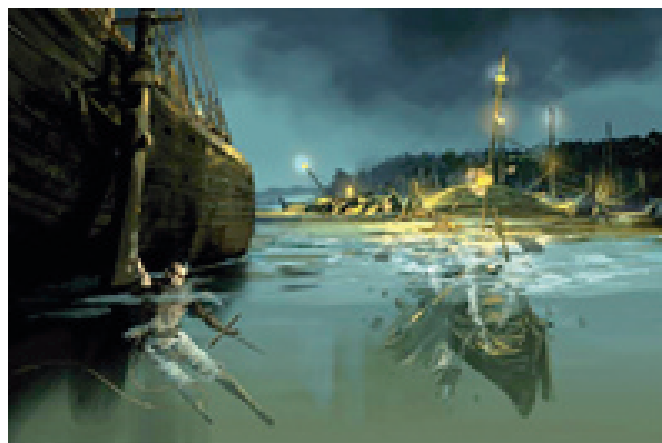
-Férfiúi becsületszavamat adom, hihet nekem. Nem csapom be önöket. Elvégre, ha át akarnék menni a másik oldalra, meg is teszem, akármekkora őrség is van a várfalakon. Itt születtem a várban, itt töltöttem gyerekkoromat és jobban ismerem mindenkinél.

A kapitány ráállt és engedélyezte neki a távozást, amikor azt a másik a legmegfelelőbbnek gondolja.

Mikor magára maradt, leghűségesebb emberei közül néhányat hivatott és megparancsolta nekik, hogy figyeljék a legényt.

Csak hogy hiába követték, feleslegesen kémkedtek utána. Semmi furcsát nem tapasztaltak. Nem szökött el a vár melletti városba, sehová sem bújt el, senkivel sem sugdolózott. Egész nap gondtalanul beszélgetett egy csapat szolgálton kívüli katonával.

Estefelé egy kicsit megrázta magát, de a többiektől nem szakadt el és még vidámabb volt, mint azelőtt.

Éjfélkor azonban nyomtalanul eltűnt. Beszaladt a fegyvertárba, elővett egy vastag kötelet és megindult lefelé a várfalról. Amire az emberek megmutatták a kapitánynak, hol mászott le a fiatalember, addigra már eltűnt. Csak a kötél árválkodott utána.

A legény beleolvadt a felhőkkel terhes égbolt alatti éjszakai ködbe.

-Ha valóban a mi emberünk, ma már nem tér vissza, - mondta az egyik azok közül, akiknek figyelniük kellett.

-Ha pedig az ellenséget akarja támadásra ingerelni, akkor is később jön. Időbe telik mire amazokat rábeszéli.

Amíg arról tereferéltek, hogy a különös pozsonyi legény mit ötlöhetett ki, amaz óvatosan és zajtalanul, afféle vadmacskaként leért a várfalról a Dunához. A folyón lejjebb horgonyoztak a németek hajói. A parton bement a nádasba, letört egy vastag szarát, aztán megindult a sodrással.

Ha valaki megkérdezte volna, merre igyekszik azzal a hosszú nádszállal, azt a választ kapná, a legény az ellenséges hajókat meg elsüllyeszteni. Persze ezt senki sem hinné el. Elvégre ki hallott már olyat, hogy a hatalmas gálya egy nádszáltól alámerüljön.

Mindenki bolondnak tartotta volna.

Pedig nem lennének igazságosak hozzá.

Nem örült volt, hanem gyakorlott bűvár. Mestere volt az ősi tudásnak, azaz a víz felszíne alatt nemcsak rövid időt, hanem órákat is képes volt eltölteni.

Igazság szerint a nádszál nélkül vállalkozása nem sikerülhetett volna, hiszen víz alatt másként nem lehetne lélegezni. Háton úszva, a foga között tartotta és rajta keresztül kapott levegőt. Fárasztó

volt mindez, de aki hosszan gyakorolta, sokat kibírt.

Nos, a bűvár az ellenséges hajók horgonyzóhelyétől kicsit feljebb víz alá merült és odaúszott a gályákhoz. Azok békésen himbálóztak a zavaros víz hullámain. Lehet, hogy ők is a győzelemről álmodtak.

Úgy mozgott közöttük, mintha maga is hal lenne. Mindegyik hajót megfürta, nem egy, hanem több helyen is. A hajók oldala olyan lett, mint a szita.

Mikor a felkelő nap sugarai kezdték megvilágítani a víz felszínét és megcirógatták testét, már messze úszott az áramlásban. A vízfelszín fölé azonban nem emelkedett.

Olyan messze ért partot, hogy amonnan Pozsony sem látszott. Biztos volt benne, hogy amire vállalkozott, olyan tökéletesen végrehajtotta, amint senki más.

Minden még jobban sikerült, mint ahogy elképzelte. A Pozsonyi várba zárt társai reggel ugyancsak kimeresztették szemüket. Nem tudtak eleget csodálkozni azon, hogy a Duna felszíne fölé

magasodó számos büszke ellenséges hajónak mostanra csak a teteje látszik ki. Hajnalban, mikor kiáltozást hallottak, azt feltételezték, Henrik csapatai támadásra készülnek, és íme, a német katonák menekülnek a süllyedő hajókról.

-Amit ez a furcsa szerzet véghezvitt, - mondta a vár parancsnoka, - azt jól tette. Megjutalmazzuk ezért. Többet nem lesz közönséges katona.

A bűvár azonban nem jelentkezett. Nagy kerülővel haladt el az ellenséges katonák mellett és amikor a második éjszaka ráterítette szárnyait a pozsonyi váraljára, nádszállal a fogai között ismét vízbe merült.

Az ellenséges katonák is keresték, de lefogni nem tudták. Még néhány hajójukat végleg ártalmatlanná tette.

A németek megrettentek, hiszen semmi sem alakult úgy, ahogy elképzelték, így aztán hazamentek országukba.

Fordította: Papanek László

Erdei melléktermékeink

Csipkebogyó

Nagyhatású vitaminban gazdag gyógynövény.

Használják tea-főzetnek, de leginkább lekvárt (hecsedlit) főznek belőle.

Jelenleg már kevésbé, de a múlt századfordulóig sok helybeli családnak volt kereset kiegészítése.

Ősszel kezdték szedését az erdőkben, réteken található csipkebokrokról.

Fizikailag nem nehéz, de igen nagy türelmet igénylő munka volta tüskés bokrok között szedegetni az apró bogyókat.

Naponta kétvödörnyi csipkebogyó megszedése és hazahozatala jó eredménynek számított.

A munka java azonban csak azután következett.

Bogyónként letisztítani, majd főzni, passzírozni, újrafőzni megfelelő ideig, majd tárolni, értékesíteni.

Régebben még vödörökben hordták Budapestre, majd ott a lépcsőházak lakásainak bejárati ajtaján kopogtatva árulták a hecsedlit, amit általában fél literes – literes mércével mértek ki vödörükből.

Közkedveltsége miatt könnyű volt értékesítése. Általában megrendelésre szállították.

Levelek

A XIX század végéig, de még a XX. század közepéig a tavaszi hónapokban szinte az egész országban szedték különösen a csalán leveleit. Készítettek belőle levest, vagy főzeléket, itták a

főzetét, mint gyógyító italt. Az idősebb generáció tanúsága szerint csalánnak levelei hajdanában általánosan elterjedt szükséges kényszerételek voltak. Jelenleg már ritkán, de az 1960 - 70 – es években még a házi állatok részére is szedték a csalánt.

A botanika szerint a csalán, mint zöldség ismerős egész Európában.

Köztudott, hogy a II. világháború utáni hadifoglyaink és Szovjetunióba hurcoltak táboraiiban főleg csalánból készült ételeket kaptak. Kedveltségben nem marad el a csalán mögött a sóska, mely napjainkban is több változatban fogyasztható.

Erdei utakon, vagy a határban a frissítő leveleit megkivánták a gyerekek és felnőttek.

Leginkább a gyerekek állatok legeltetése közben és a vadászok oltották szomjukat. Leveleiből leggyakrabban főzeléket és egyéb ételeket készítettek.

A XIX. század végéig volt tavasszal a szegényebb családok hálás zöldsége a laboda.

Nagyon elterjedt és kedvelt antiskorbut növény

volt. Kedveltségét tanúsítja, hogy a városi konyhákban is használták a XIX. század végéig.

A XX. század elejétől a konyhában egyre ritkábban használatos, ekkor helyét átvette a spenót.

Labodát ettől kezdve, csak az idősebb asszonyok szedték, de már csupán a háziállatok részére.

Részlet a Falu a hegyek között II. könyvemből.

FR

Épül a kálváriánkat megközelítő makadám út

Tibor atya közreműködésével, az Önkormányzatunknak köszönhetően, elkészült, a Magyar állam tulajdonában, de önkormányzatunk kezelésében lévő út nyomvonalának a földmunkája. Nagyon ildomos lenne, ha a Kálvária ünnepi

átadására, melyen Erdő Péter érsek úr is jelen lesz, elkészülne a zúzott kővel való burkolata.

Esős idő esetén burkolat nélkül, ünnepi öltözetben, félcipőben az agyagos sárban, nehézkes, embert próbáló lesz az odajutás.

FR

Mélységből magasságba

A férfit Flemingnek hívták, szegény skót farmer volt.

Egy napon mikor valami megélhetést, próbált szerezni családjának, segélykiáltást hallott egy közeli mocsárból. Eldobta szerszámaikat és odaszaladt a láphoz.

Egy rémült fiút talált ott, derékig elmerülve az iszapban, aki kiáltozott és próbált kiszabadulni az iszaptól. Fleming farmer megmentette a fiút a borzalmas haláltól.

Másnap egy gyönyörű hintó gördült a szegény skót portájára. Egy elegáns nemes szállt ki belőle és a megmentett fiú apjaként mutatkozott be.

Szeretném megfizetni neked mondta, hogy megmentetted a fiam életét.

- Nem fogadhatok el fizetséget azért amit tettem - legyintett. Ekkor a farmer saját fia jelent meg a

család viskójának ajtajában.

- Ez a Te fiad? - kérdezte a nemes ember.

- Igen válaszolta a farmer.

- Akkor egyezzünk meg, had biztosítsak neki olyan oktatást mint a saját fiamnak. Ha a gyermeked olyan mint Te olyan nemes ember lesz. mint te. Mindketten büszkék leszünk rájuk.

Így is lett Fleming fia a legjobb iskolába járt és diplomát szerzett a St Mary's kórház karán Londonban diplomát szerzett majd nemsokára az egész világ megismerte a nevét. Ő találta fel a Penicillint.

Évekkel később a nemesember fia, aki megmenekült a mocsárból, tüdőgyulladást kapott és a Penicillin mentette meg a haláltól.

A megmentett fiú neve **Sir Winston Churchill**.

Ezek a jámbor tótok nem „pöcsölnek”!

Majoros László:

A szlovák rendőrség nem is titkolja, mennyire büszke. Büszke is lehet, van mire. Sorra viszik a cellákba a korábbi kormánypárt politikusait, strómanjait, családtagjait. Senki sincs biztonságban aki közpénzt lopott. Nincs magyarázkodás, hablatyolás, elkenés, hanem egyszerűen viszik. Majd gondolkodhat a rács mögött, hogy megérte-e meglopni hazájukat, vagy ügyészként elkenni a politikai bűnözők gazemberségeit.

Meše a Čabai klobászáról

Dolná zemnek¹ soha nem volt királya, fejedelme, se császára, de volt egy kincse, a Čabai klobásza², melynek íze, illata, gyönyörű színe messze földről vonzotta Hunnia apraját-nagyját. Jöttek sorban a gasztrofíl népek: gazdagok, szegények, szépek, csúnyák, kicsik és öregek mind a Dolná zemen kolbászoltak, ha egyet kordult a gyomruk. A csabai szlovákok – vagy, ahogy magukat hívták: tótok³ – vendégszerető népek voltak, adtak is szívvvel a klobászából. A szlovák portéka pedig oly mértékben népszerűvé lett, hogy csabai valutaként kezdték el emlegetni és minden esztendőben óriási búcsút rendeztek a tiszteletére, amire feszt csak jöttek az emberek, no meg az asszonyok is.

A nagy sokadalomban és forgatagban azután a hajdan volt szlovákok emléke lassacskán megfakult⁴. A róluk őrzött kép Hunnia lakóiban szép lomhán úgy elhalványult, de olyannyira, hogy a híres-nevös szlovákgyúrta Čabai klobászkát kikiáltották Hungarikumnak.

– Ej, no! – mondaná erre a XVIII. század csabai szlovákja. – Több is veszett Mohácsnál! No, ale ňevien...nak buďe radšej Hungarotikum...⁵

Közös múlt, közös föld, közös kolbász, közös jövő. Így gyúr össze szlovákokat és magyart az idő Dolná zem talpalatnyi szegeletén. Így megy ez Čabán...

¹ Az Alföld szlovákok lakta településeinek összefoglaló, szlovák elnevezése.

² Csabai szlovák nyelvjárásban "klbása".

³ A magyarországi szlovákok magyar elnevezése.

⁴ A Csabai Kolbászfesztivált a csabai szlovákság hívta életre.

⁵ No, nem tudom...legyen inkább Hungarotikum...

Kolbásztöltés Tótkomlói módra

Fotók: Fuhl Imre

A COVID járvány miatt, idén a már régóta szokásos Tótkomlóson történő kolbásztöltési akciónkat, idén a JÁNOSÍK kocsmában. Tartottuk. Paulik Antal, és Kraszlán István barátainknak, valamint Fuhl Imre unokaöcsémnek köszönhetően időben megérkezett tejesrekeszekben a tótkomlói módra ledarált 160 kg. hús. A hideg idő nagyon kedvezett a kolbásztöltésnek, mely ősi tótkomlói recept szerint történt. A receptről és a készítési módokról röviden csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy a szintén szlovák ajkú békéscsabai testvéreink csak később vették át tótkomlósaikról a külhonban is elismert tótkomlói kolbászkészítés fortélyait.

Arra, hogy miért lett mégis Békéscsabai magyar unikum? A válasz nagyon egyszerű: - Hogy hangzana az, hogy Tótkomlói magyar unikum?

Visszatérve a kolbásztöltésre, annak ellenére, hogy

ledarálva hozták, és nekünk már „csak” az adalékokról – hozzávalókról kellett gondoskodnunk, ami ugyan nem járt nagy fáradsággal. A 160 kilónyi hústömeg hagyományos fateknőben kézzel való összekeverése viszont nagy fáradsággal járt. Ezt a legfárasztóbb munkát szlovák nemzetiségi szószólónk, és egyben elismert történészünk Kraszlán István, fiával a jó nevű építésszel végezte. Jómagam édesapjának segédkeztem a kolbásztöltésben. Imre öcsém, mint régen az úttörők, ott segített ahol szükség volt rá, de leginkább a kolbászokat hordta a hűvös raktárba, majd némi száradást követően másnap egyedül szedte le és szállította rekeszekben Pilisvörösvárra a „fűstmesterhez”.

Kodály igen bátor ember volt!

Rákosi Mátyás meghívta Kodályt a Parlamentbe 60. születésnapja alkalmából egy fogadásra. Eléje sietett és mutató ujjával kedvesen „fenyegetve” így üdvözölte: „ejnye, kedves Mester, mostanában sok rosszat hallok magáról!” Mire Kodály: „Én is magáról.”

(Fiatalabbak kedvéért jegyzem meg, hogy egy ilyen válasz annak idején bárki számára több év börtönt jelentett volna. 1952-t írtunk...)

A legenda szerint a párbeszéd így folytatódott: „De mögöttem áll az ÁVH, a rendőrség, a katonaság” – riposztozott Rákosi.

„Mögöttem meg az egész nép”- hangzott Kodály válasza.

Szokolay Sándor kedves közlése

Ki uralkodott 1235–1270-ig?

IV. BÉLA

IV. Béla államvezetői tehetsége már társuralkodónként megmutatkozott.

Édesapjának II. Andrásnak tiltotta a királyi birtokok eladományozását, sőt néhány esetben megsemmisítette annak rendelkezéseit.

Mint fiatalabb király azonban nem tudta megakadályozni a királyi hatalom hanyatlását. Megpróbálta azt koronázása után (1235. október 14). A nemeseknek jogtalanul adományozott, vagy elfoglalt területeket visszavette.

A király tekintélyét visszaállítván, a királyi tanács tagjainak a király előtt tilos volt székeikre leülni.

Végül a királyi teremben lévő összes széket nyilvánosan elégette.

Ezekkel, a lépéseivel a nemesség támogatását elveszítette. Igyekezett tehát megerősíteni a társadalmi réteget a királyi szervieneket, szolgálóit, akiknek szolgálataikért kisebb birtokokat adományozott. Idegenből telepéseket - kolonistákat hozatott és némi kiváltságokkal őket felruházta, ezáltal katonai szolgálatra lekötötte. Főurak ezt a gondoskodást kedvtelenül fogadták.

Az országon belüli krízis megnőtt. Az országot éppen akkor a Tatár veszély fenyegette. A rendezetlen belső viszonyok voltak a másik okozói a vereségnek.

A kis létszámú magyar katonaság, amelynek vezetői ráadásul rossz taktikát választottak, a Sajó folyó melletti Muhinál álltak szembe a tatárokkal. Szinte az egész sereg elpusztult. Királynak sikerült elmenekülnie és a várakban, kúriákban elbújni. Tatárok kivonulása után IV. Bélának előbb a közigazgatást kellett bevezetnie és biztosítani a termőföld védelmét. Az elnéptelenedett területekre telepéseket hozatott, további várakat építtetett. A régebbi megerősített várak ellenálltak a tatárok támadásainak. Védekeznie kellett az osztrák katonai támadástól, harcolni Halics és a csehek ellen. Hathatósan letörni a főurak hatalmát haláláig nem tudta.

TATÁR SZERENCSETLENSÉG

Dzsingisz kán, aki a világot csak lóhátról ismerte, a 13. században óriási áladóan növekedő birodalmat hozott létre. Katonasága kelet Ázsiából keletre indult és rémületet okozott. Leverték az egyesített orosz és kun katonaságot, elfoglalták nagy részét régi Oroszországnak

1240. Kijevet is magukhoz ragadták. Kunok előlük Magyarországra szöktek, és IV. Béla az ország északi területein engedélyezte letelepedésüket. Dzsingisz kán unokája a tatár katonaság vezére Batu kán IV. Bélától a kunok kiadatását követelte, de a király azt elvetette. Ez szolgált ürügyül a tatárok Magyarország elleni támadásának.

SAJÓ FOLYÓ MENTI CSATA

A Muhi pusztán zajlott le néhány tíz kilométerre a mai Szlovák határtól. Lefolyását Vojtech Dangl történész katonai szakértő rekonstruálta: „a tatárok támadása, amelyet a hídon keresztül Batu Kán személyesen vezetett, elterelő hadművelet volt, amely azt a célt szolgálta, hogy lekösse a magyar sereg figyelmét, amíg a tatárok bal szárnya

Szobodej vezetésével, a jobb szárnya Sejban vezetésével a hídtól feljebb átgázolnak, (vagy provizorikus hídon átkelnek) és bekerítik a tábornak.” Így is történt. A magyar katonák nem tudtak elmenekülni a túlerővel szemben, ne tudtak ellenállni.

IV. BÉLA MENEKÜLÉSE

Magyar királynak csoportjával sikerült a tatárok gyűrűjét áttörnie és Znívói várban elrejtőznie. Onnét Nyitrára igyekezett, ahol további harcosokat vett magához. Menhelyet azután az osztrák fejedelemnél II. Harcos Frigyesnél keresett. (Később háborút viselt vele.)

A nehéz helyzetét kihasználva régebbi tartozásért, Sopron, Moson, és Pozsony megyét követelte tőle és egyúttal személyi ékszereit elvette. A király Bécsből a Dalmát Trogir kikötő városába menekült. Magyarországon már senki nem volt, aki ellenálljon a tatárok ellen. Határon túlról sem érkezett semmilyen segítség.

AZ ELPUSZTULT ORSZÁG

Magyarország területére nem csak Batu kán katonái, de Ordu kán csapatai is betörték.

A tatárok néhány hónapig fosztogattak, Gyilkoltak, gyűjtogattak, foglyokat szedtek. Csak néhány város tudta magát megvédeni – Pozsony, Nyitra, Fülek, és Nógrád. Tatárok elmenetele után (1242-ben a nagy Ogotán kán hálál híre) éhínség tört ki, amelynek annyi áldozata volt, mint a tatárdúlásnak.

IV. BÉLA ÉS KORÁNAK DÁTUMAI

IV. Béla 1206-ben született.

1235-ben Juliánus domonkos rendi szerzetes Magna Hungáriában járt és hírt hozott a tatárok pusztításairól.

Ütközet a magyar és tatár katonaság között (Muhicsata) 1241. április 11-én zajlott.

- IV. Béla Trogir való visszatérése után 1242 nyár végén, Frigyes vajdától a három megyét igyekezett visszaszerezni.

- 1245-ben IV. Béla 6-éves fiát fiatalabb királynak megkoronáztatta.

- 1246-ban IV. Béla Halics uralkodójával, Dániellel békét kötött.

- IV. Bélával a Litava folyó melletti 1246. június 15. történt csatában az osztrák fejedelem II. Harcos Frigyes a Babenberg családból elesett.

- 1251. december 5. IV. Béla a zsidóknak Magyarországon kiváltságokat adományozott.

- A Bulgár háború után 1255. Bulgária királya titulust is felvette.

- 1260. július 12-én a cseh király II. Ottó a morva mezei csatában legyőzte a magyar katonaságot és IV. Bélának a svájci örökösödésről le kellett mondania.

- 1267. IV. Béla az 1222. kiadott Arany bullát megerősítette és a szerviensek kiváltságait kiterjesztette. Ez a kisnemesi rend keletkezését jelentette. Minden évben a kisnemességből megyénként 2-3 küldött az országgyűlésen, Székesfehérváron jelen lehetett.

- 1270. május 3. IV. Béla halála.

Hagyományos foglalkozások Állattartás

A Pilis-hegységben lévő falvak állattartásának alapjai a községi legelők, az erdő és benne található kaszáló rétek voltak. Tavasztól őszig a legelők biztosították főleg az állatok táplálkozását, amit a földeken megtermett takarmánnyal pótolnak főleg a téli időszakban. Ugyanakkor a kaszáló réteken termelt télire való szénát is gyűjtöttek. Az ólakhoz, istállókhöz, takarmánytároláshoz, szükséges faanyagot, követ sövényt az erdőből nyerték. A

marha ló és disznótartás mellett jelentős volt a kecsketartás (szegény ember tehene). A juhászat a pilisi hegyi falvakban nem bírt nagy jelentőséggel. Ennek fő oka az lehetett, hogy a nagy állatoknak fenntartott helyeken juhokat nem volt szabad legeltetni. Az állatok legeltetését a faluban lakó pásztorok, kanászok végezték kialakított javadalmazásért. A nagyállattartás környékünkön nem csupán a földműveléshez és az erdei

fuvarozáshoz nélkülözhetetlen igaerőt nyújtotta, hanem fontos táplálékot (hús, tej) és bőrt is. Az éves szaporulattal pedig, amit a környéki vásárokon (nálunk általában Vácon) értékesítettek, pénzhez juttatta a gazdákat.

A váci vásárra viszi gazdája a borjat. 1950-ben készült kép.

Idézetek diákok dolgozatírásaiból

A katonák életüket és halálukat kockáztatták.

A hős holtan esett össze. Nagyon sajnálta, de akkor már nem volt mit tenni.

A víz oxigénből és folyadékból áll.

A mocsári vész 1526-ban volt.

A Szent Jobb István király bal keze.

Janus Pannonius 15 éves korában elterjedt Európában.

Szemünk közepén van egy nyílás, amely mindenkinek fekete, mivel a fejünk belül sötét.

A föníciaiak kereskedtek és iparkodtak.

A gesztenyesütögető néni kiáll a sarokra, és odacsalogatja az embereket a szagával.

Arábiában a vizet cisztercitákban gyűjtik.

Sok régi kőzetben megtalálhatóak az őskori halak lábnyomai.

Döbrögi a harmadik levonásban két púppal gyarapodik.

A középkorban a várakat katakombákkal lötték.

Kanada területe egyenlő Európa lakosságával..

A kenguru kicsinye fészeklakó.

A ménes egy nagy lócsomó.

Toldi a csónak felé indult, mikor a cseh vitéz elővette a kardját és majdnem lelötte Toldi Miklóst, ő azonban észrevette a fondorlatos tervet.

Boldog Margit az erény útját követte. Ártatlan életét és elsőszülött gyermekét az Úrnak ajánlotta.

Szulimánt a szigeti ostromnál megölték, ezért egyelőre felhagyott azzal a szándékával, hogy Magyarországot meghódítsa.

Néhai Kormos Sándor tanár barátom gyűjtéséből.

Kellene a fiúknak a katonaság

Kellene a fiúknak a katonaság. Mondják, akik sosem voltak. Két év lidércnyomás volt. A börtönökben, ahogy hírlik zsúfoltság van. Többen is alszanak állítólag egy cellában. A seregben viszont még sokkal többen. Mi huszonöten voltunk egy szobában. Tömegnyomor. Ott váltam örökre emberkerülővé.

Társaságkedvelőből. A ruházatunk tűrhető lett volna, ha melegben ki lehetett volna

gombolkozni, de azt kegyetlenül megtorolták volna. A hadtáp ehetetlenül kalóriás, és vitaminhiányos volt.

Előtte az iskolákban is csak az engedelmisséget szajkózták és utána a munkahelyek is. A bakancs viszont „állatkínzás” volt. Szorosan befűzve és becsatolva a legnagyobb kánikulában is. Ébresztőtől takarodóig. Embertelen!

Losonci Miklós

Végső búcsú

Ismét gyászol Pilisszentlászló lakossága. Haáz Imre halálával ismét apadt létszáma a helyi születésű lakóinknak. Halálával, a példaértékűen szorgalmas és jó lelkű életet élők létszáma is csökkent. Június

4-én búcsúztattuk el Imrét, római katolikus szertartással községünk ősi temetőjében.

Imre barátom 1952. május 13. született, Pilisszentlászlón. Édesapja a szintén Imre névre keresztelt németajkú Haáz,

az igen nagy tekintélynek örvendő kovács dinasztia sarja, akinek édesapja iparosként érkezett községünkbe. Imre nagyapja mesterségét, annak fortélyait már édesapjától igen magas szinten kitanulta. Édesanyja Dombai Júlia, a legősibb szentlászlói családból való. Imre itt helyben fejezte be általános iskolai tanulmányait, majd nagyapja-édesapja nyomdokait követve a kovácsmesterséget tanulta meg. Később sikeres vadászvizsgát tett. Ezt követően, mint mezőőr a helyi Önkormányzatnál dolgozott, negyed évszázadig. Imre barátom nagyon szerette az állatokat, melynek ékes bizonyítéka, az hogy Pálbükkösi bányához közeli birtokán tartott állatait gondozta, akikhez mindig volt egy-két kedves szava. Ugyanakkor viszont, ha szükségesnek tartotta, fegyelmezni is tudta őket. Ténykedésében nagyon segítette őt hűséges, odaadó társa Emike. Aki betegsége idején is odaadóan ápolta, gondozta és lelkiekben is,

segítette. Imre barátomat sokan csendes, szűk beszédűnek tartottuk. Ugyanakkor viszont igen erős volt benne a közösségi szellem, iránti jóindulat és segítőkészség. Ezt magam is tanúsíthatom, hiszen

különböző nemzetiségi találkozók, ő vállalta el a „főszakács” szerepét az üstnél. Imre nem csak szerette a főzéseket, de kedves párjával értett is hozzá. Nagyon sok közös kiránduláson vettem részt, kedves párjával,

ahol megtapasztalhattam, sokirányú érdeklődését és hozzáértését a látott dolgokhoz. Nem volt bőbeszédű, de annál inkább meleg lelkűbb. Igazi egyéniség volt, a kedvenc állataival is csak jó indulattal telítve hangoskodott. Imre barátom az élet minden területén helyt állt. Keresztény valláshoz méltón, türelemmel sorsába beletörődve viselte betegségét. Tibor atyánk beszédjét, követően Kertész József erdész úr tartotta meg igen ékes megható beszédjét. Szlovák nemzetiségi önkormányzatunk énekkara a hagyományaihoz híven, fellépésével, most is emelte a végső tiszteletadás hangulatát

Kedves Imre testvér! Keresztényi értékrendű életed véget ért. Legyen Neked könnyű szülőfalud földje! A gyászoló család nevében engedjék meg Tisztelt olvasóim, hogy megköszönjem mindazok részvételét, akik Tibor atya búcsúztatásával elkísérték Őt utolsó útjára.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015